

Aquil. 7). Note agli avvenimenti del concilio di Aquileia; Ramón Teja (Santander), Un concilio „imperial” en Occidente: la intervención del emperador Honorio en el Cisma romano del 418-419; Thomas Graumann (Bochum), Autorität und Argumentation – Die römische Synode vom Sommer 430 und Cassians Dokumente zur causa Nestorii; Philippe Blaudeau (Rzym), Condamnation et absolution synodales d'un légat: le cas de Misène de Cumes (483-495); Edgardo Martín Morales (San Miguel de Tucumán), La participación del laico en la recepción de los concilios. La tarea de Mario Mercator.

SEKCJA B: *Hiszpania*

Pere Barreda – Josep Vilella (Barcelona), *El texto de las actas del concilio de Elvira; László Odobina (Szeged), Pagani contra ebrei ed eretici al Concilio di Elvira: Discriminazione positiva o testo corrotto?; Americo Miranda, Chiesa orientale ed occidentale al concilio di Seleucia-Rimini; Domingo Ramos-Lissón (Pamplona), El tratamiento de la mujer en el Concilio de Toledo (a. 400); Andreas Weckwerth (Bonn), Form und Struktur der Akten des I. Konzils von Toledo (400); Alberto Ferreiro (Seattle), Petrine Primacy, Conciliar Authority, and Priscillian.*

5 maja

POSIEDZENIE OGÓLNE

Giulia Piccaluga (Rzym), *Nulla societas. Gli „altri” e i loro valori negli atti dei primi concili occidentali; Bernhard Kriegbaum (Innsbruck), I concili donatisti nel caso dello scisma massimilianista; Charles Munier (Illkirch), Les conciles africains (A.D. 345-525) revisités.*

Tak oto w streszczeniu przedstawiał się program obrad. Kongresowi towarzyszył dodatkowo program towarzyski, w zakres którego weszły następujące imprezy: koncert muzyki poważnej w wykonaniu chóru „Filippo De Monte” z Livorno, po którym odbyło się przyjęcie zorganizowane w ogrodzie «Augustinianum» (4 V, godz. 19:30). Jak można zauważyć, chociażby z wyżej wymienionych zagadnień, tematyka XXX Dni Augustiańskich była bogata i została ukazana z różnorodnych stron przez znanych badaczy przedmiotu.. Sam Kongres, jak ufamy, przyniesie owoce szczególnie wówczas, gdy ukażą się drukiem jego akta, oraz przyczyni się do głębszego poznania starochrześcijańskich synodów Kościoła zachodniego i ich wagi także dla współczesnej teologii i dialogu ekumenicznego.

Bazyli Degórski, O.S.P.P.E. – Rzym, Angelicum

5. AFRYKAŃSKOŚĆ I UNIWERSALNOŚĆ ŚW. AUGUSTYNA (Algier – Annaba – Souk-Ahras, 1-7 IV 2001)

W dniach 1-7 kwietnia 2001 roku (ogłoszonego przez ONZ Rokiem dialogu między cywilizacjami) odbyło się w Algierze i Annabie w Algierii I Międzynarodowe Kolokwium na temat wielkiego „Algierczyka” św. Augustyna: **Augustyn: jego afrykańskość i uniwersalność (1er Colloque International sur le philosophe algerien**

Augustin: Augustin – Africanité et universalité) zorganizowane przez władze tego kraju i Katolicki Uniwersytet we Fryburgu Szwajcarskim. Obrady, którym patronował sam prezydent Republiki Algierskiej Abdelaziz Bouteflika, rozpoczęły się w Algierze przy współudziale ponad 600 osób już w przeddzień kolokwium prelekcją miejscowego konserwatora zabytków prof. Saïda Dahmani w towarzystwie prof. Zeineba El Khodeiry z Uniwersytetu Kairskiego, wygłoszoną w języku arabskim na temat: *Augustyn z Tagasty do Hippony*, samo zaś kolokwium swymi okolicznościowymi przemówieniami otworzyli: przewodniczący całego kongresu – prof. Mahmoud Bouayed, przedstawiciel Konfederacji Szwajcarskiej – Joseph Deiss, i sam prezydent Republiki Algierskiej – Abdelaziz Bouteflika. Pierwsze trzy dni kolokwium (2-4 IV) odbywały się w Algierze i poświęcone były obradom mającym ukazać afrykańskość i uniwersalizm św. Augustyna, dwa zaś następne (5-7 IV) przeznaczono (po przewiezieniu uczestników do Annaby) na naukowe zwiedzanie ruin i zabytków Annaby (=Hippony), Mdaourouch (=Madaury) i Souk-Ahras (=Tagasty). Każdej sesji przewodniczyło zawsze dwóch znanych, przeważnie europejskich naukowców, prelekcje zaś, których w sumie było 36, wygłaszano najczęściej w języku francuskim, a także w angielskim i arabskim.

Podczas pierwszego dnia obrad, które miały ukazać afrykańskość św. Augustyna, wygłoszono następujące prelekcje: S. Lancel – *Między afrykańskością a rzymskością: droga Augustyna do uniwersalności*; J.K. Koyle – *Znaczenie samoidentyfikacji w północnoafrykańskim chrześcijaństwie w czasach Augustyna*; D. Weber – *Uwagi na temat literackiego podłoża ataku Juliana na ojczyznę Augustyna*; M.J.G. Lamberigts – *Afrykańczyk Augustyn z Hippony w oczach Italczyka Juliana z Eklanum*; C. Lepelley – *Walka w obronie ubogich: uwagi o społecznej działalności św. Augustyna w Hipponie i jej okolicach*; Ch. Munier – *Wpływ św. Augustyna na prawodawstwo jego czasów*; A. Mandouze – *Św. Augustyn i donatyzm*; M. Bouchenaki – *Augustyn i afrykańskość w jego dziełach historycznych a studium miejsc Tagasty, Hippony i Kartaginy*; M.A. Tilley – *Dług Augustyna wobec donatystów*; A. Schindler – *Donatyzm a św. Augustyn*; K. Voessing – *Augustyn a szkoła antyczna: tradycje i innowacje*; F. Dolbeau – *Walka Augustyna-kaznodziei z wróżbitami*.

Kolejne dwa dni obrad miały ukazać uniwersalność św. Augustyna. Podczas pierwszego z nich (3 IV) miały miejsce następujące wystąpienia: T. Fuhrer – *Augustyn jako człowiek dialogu*; M. Grazia Mara – *Augustyn jako człowiek relacji i dialogu w „Wyznaniach”*; J. Van Oort – *Augustyn i manicheizm w Afryce Północnej: uwagi o afrykańskiej debacie i jej uniwersalne konsekwencje*; O. Wermelinger – *Decyzje synodu afrykańskiego z 418 roku o łasce i wolności przedstawione przez Augustyna Biskupowi Rzymu Bonifacemu*; Ch. Bouamrane – *Predestynacja i wolna wola w islamie*; D. Valasques – *Wnętrze i otwarcie Boga w „Wyznaniach” św. Augustyna: refleksja osobista*; G. Madec – *„Ad amorem intelligentiae” (Aug. Ep. 120, 6): wiara, rozum i rozumienie*; M. Zelzer – *„Disciplinarum libros conatus sum scribere” (Aug. Retrac. I 6). Pierwszy cykl siedmiu sztuk wyzwolonych i jego miejsce w rozwoju kulturalnym chrześcijańskiego średniowiecza*; K. Malti – *Przekład „Wyznań”: elementy problematyki*; A. Di Berardino – *Obrona ubogiego: św. Augustyn a lichwa*; J.M. Roessli – *Św. Augustyn a Wyrocznie Sybillińskie*.

Podczas zaś drugiego z nich (4 IV) wygłoszono następujące prelekcje: R. Dodaro – *Augustyn z Hippony między świeckim a Bożym państwem*; Z. El Khodeiry – *Teologia historii u św. Augustyna*; H. Teissier – *Państwo Boże Augustyna i kilku innych*; R.A. Markus – *Afryka i Orbis terrarum: problem teologiczny*; Y. Miyatani – *Wielkość Pana w interpretacji terminu „magnus” z „Wyznań” (I I, I) św. Augustyna*; A. Ziki – *Św. Augustyn jako teolog i filozof*; T. Absi – *Wychowanie u św. Augustyna*; U. Rudolph – *Arabskie przekłady dzieł Augustyna*; A. Ben Mansour – *O śladach Augustyna w Maghrebie XVII wieku: mity i rzeczywistość*; M.A. Orcasitas – *Św. Augustyn i jego uniwersalne promieniowanie*; K. Pollmann – *Uniwersalność augustyńskiej hermeneutyki*; J.P. Caillet – *Aspekty spuścizny św. Augustyna w średnio-wiecznej sztuce chrześcijańskiej*.

W czwartym dniu obrad (5 IV) przewieziono uczestników kongresu samolotem do odległej prawie 500 km na zachód Annaby – dawnej Hippony, gdzie zaraz po przybyciu w jednej z sal lotniska wygłoszono 3 kolejne związane z tą okolicą prelekcje: M. Blanchard-Lemee – *Św. Augustyn: dom bogatego w siedzibie Boga*; M.A. Beschouch – *Św. Augustyn i Kartagina*; N. Benseddik – *W poszukiwaniu Tagasty, ojczysty św. Augustyna*. Po tych konferencjach przewodniczący kolokwium prof. M. Bouayed i prof. O. Wermelinger okolicznościowymi przemówieniami zamknęli oficjalnie sympozjum. Po południu zaś zwiedzono z przewodnikiem bazylikę św. Augustyna, muzeum w Hipponie i miejscowe ruiny rzymskie, wieczorem natomiast prof. S. Lancel wygłosił po francusku w miejscowej sali kinowej publiczną prelekcję na temat: *Jak dziś mówić o św. Augustynie?*

Następny dzień (6 IV) poświęcono na zwiedzanie dawnej Madaury (Mdaourouch) i Tagasty (Souk-Ahras), które zakończono wygłoszoną po francusku publiczną konferencją prof. G. Madeca nt. *Święty Augustyn w rodzinie*, a następnie powrócono do Annaby. W ostatnim dniu (7 IV) przewieziono uczestników sympozjum do Guelmy, gdzie zwiedzono starożytny teatr, wystawę sztuki, starożytną piscinę i miasto Thibilis (Annonę), a po powrocie do Algieru prof. A. Mandouze wygłosił zamykającą konferencję publiczną pt. *Promieniowanie genialnego przodka Algierii w nowożytnym użyźnianiu ziemi do uniwersalnego powołania: itinerarium Augustyna z Hippony*.

Uczestników sympozjum, wśród których znalazł się również jeden Polak – ks. prof. dr hab. F. Drączkowski z KUL (przedstawi sprawozdanie w następnym tomie), przyjmował oraz gościł obiadem i kolacją zarówno prezydent, jak i premier Republiki Algierskiej, uważający Augustyna za swego wielkiego przodka, łączącego dwa światy – arabski i chrześcijański; jego zaś akta obiecano zebrać i w krótkim czasie opublikować.

Ks. Stanisław Longosz – Lublin, KUL